

Odziv prebivalcev na dezinformacije

Dela The Debunking Handbook 2020 (Priročnik za prepoznavanje dezinformacij), Rules of engagement for handling disinformation (Pravila delovanja za ravnanje z dezinformacijami) in 7 ways to protect yourself against misinformation (7 načinov, kako se zaščititi pred dezinformacijami) (Državna univerza v Arizoni) vsebujejo uporabne praktične nasvete, kako se spoprijeti z dezinformacijami.

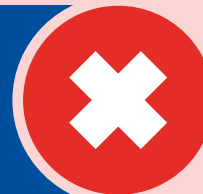
References:

¹ The Debunking Handbook 2020
<https://skepticalscience.com/docs/DebunkingHandbook2020.pdf>

² Rules of Engagement for Handling Disinformation - 2022 edition
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/14279253/KS-GQ-22-003-EN-N.pdf/d0017a54-e394-3887-d4ce-875aea0606fe?t=1643963795410>

³ <https://news.asu.edu/20200407-solutions-7-ways-protect-yourself-against-misinformation>

SLABE PRAKSE

Ne sodelujte neposredno s sporočevalcem dezinformacij, npr. na družbenih omrežjih

zaradi tega ste ranljivi za protinapade, kot so obtožbe o »lažnih novicah«, in tako izzovete še več napadov.

Ne ponavljajte dezinformacijske vsebine (»mitov«) in jih tako poimenujte, preden zagotovite prave informacije in pravilne podatke

To se lahko namerno zlorabi kot potrditev posredovanih dezinformacij, zmanjša lahko moč objektivnih dejstev in učinkovitost argumentacije ter položaje.

Ne hitite, da se odkrito distancirate od pripovedi obtoževalca v primeru plazu negativnih napadov

raje skrbno načrtujte naslednje korake z oblikovanjem verodostojnih, dobro dokumentiranih odgovorov.

Neposredno ne omenjajte sporočila/imena sporočevalca dezinformacij, če ni treba.

Ne bojte se razkriti dezinformacije

Ni dokazov, da bi razkritje povzročilo povratni učinek, razen v omejenih okoliščinah, ko izpodbijate poglede na svet ljudi.

DOBRE PRAKSE

Bodite pozorni na vir svojih novic

Če prihajajo iz družbenih omrežij (Facebooka, Instagrama ali omrežja X), se zavedajte, da morda niso resnične. Vprašajte se naslednje: »Od koga prihajajo informacije in kakšno je ozadje sporočevalca?« Če prebrani članek vsebuje obtožbe, se vprašajte: »Komu to koristi?« »Kakšen je izvirni material sporočila?«

Če dobite informacije iz družbenih omrežij, preverite izvirni vir

Preverite račun, da si ogledate, ali je medijski vir preverjen/potrjen. Verodostojni ljudje na splošno vnesejo informacije v svoj opis/živiljenjepis, da bi okrepili verodostojnost. Sodelujte le na »varnih platformah« s preverjenimi in zaupanja vrednimi računi.

Znotraj novičarskih člankov preučite vire ter kako ravnati z njimi in se nanje sklicevati

Novinarji, ki delajo za tradicionalne novičarske hiše, imajo nabor poklicnih etičnih smernic, zato bodo potrdili svoje vire. Primerno je biti skeptičen do člankov, ki so odvisni izključno od navedenih virov brez kakršnih koli dodatnih dokazov.

Preberite več kot naslov

Pomembno je, da zgodbo preberete v celoti, saj so naslovi zelo pogosto zavajajoči in njihov namen ni obveščevalen. Namen naslova je, da vas spodbudi, da kliknete povezavo ali kupite časopis.

Pridobite novice pri različnih virih

Ljudje bi morali preveriti dodatne vire novic, da potrdijo prebrane informacije.

DOBRE PRAKSE

Opazujte svoje čustvene odzive na informacije

Če je vaša reakcija po prebranem izrazito čustvena (ogorčenje ali neizmerno veselje), je to jasen znak, da morate preveriti druge vire, da potrdite veljavnost prebranega. Številni primeri dezinformacij niso zasnovani za obveščanje, temveč za aktiviranje močnega čustvenega odziva jeze ali strahu.

Ko vidite dezinformacije, ki jih delijo člani vaših skupnosti, jih vljudno opomnite in popravite, ne da bi žalili inteligenco ljudi, ki jih delijo

Ljudje se lahko odzovejo z odporom ali napadom, če se počutijo užaljene, in lahko iz principa zasidrajo svoje prepričanje v lažne informacije.

Če se odločite odzvati na dezinformacije, bodite neposredni in uporabljajte preprost jezik

Upoštevajte, da morda obstajajo ljudje, ki nimajo visoke stopnje razumevanja določenega področja ali morda ne želijo porabiti preveč časa za branje sporočila.

Uporabite proaktivno in pozitivno komunikacijo, bodite jasni in jedrnat

Izogibajte se poudarjanju dezinformacij, ko nasprotujete lažnim trditvam. Razlaga napačnih informacij je bolj učinkovita kot preprosto označevanje z dezinformacijami

Spodbujajte člane svojih spletnih skupnosti, da se odzovejo na dezinformacije

Popravki uporabnikov in algoritmov (npr. priporočanje sorodnih člankov s popravkom) so lahko učinkoviti pri zmanjševanju napačnega dojetja skupnosti pri odzivanju na dezinformacije.

Podprite člane skupnosti, da razvijejo kritično oceno vsebine, ki jo vidijo na spletu

Delite te nasvete naprej in opomnite ljudi, da dezinformacije obstajajo na vseh družbenih omrežjih.

Uporabite platforme za preverjanje opozoril in dejstev.

Uporabite orodja za odkrivanje dezinformacij za sledenje omembam katerega koli izraza ali teme

Orodja lahko tudi pomagajo prepoznati podpornike, ki imajo vpliv v svojih spletnih skupnostih.

Pričakujte, da se bodo iste dezinformacije znova pojavile

dezinformacije so pogosto vztrajne in jih je treba vedno znova razkrivati.

